

AZ ELTE PPK MINŐSÉGFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Készült: 2020 augusztus – 2021 március

BEVEZETÉS

Az ELTE PPK Kari Tanácsa több alkalommal (2019 tavaszán¹², őszén³ és 2020 nyarán⁴) is foglalkozott kari minőségügyi kérdésekkel. Az ennek során meghozott határozataival elkötelezte magát a kari minőségügy átalakítása mellett, annak hangsúlyos elemeként tekintve az oktatási, kutatási és az azt támogató, ahhoz kapcsolódó szolgáltatási és igazgatási munka komplex tevékenységegyüttesként kezelésére, illetve ennek központjában a kari minőségbiztosítási tevékenység minőségirányítássá alakítására. A Kari Tanács egyetértett azzal, hogy e folyamat többéves tartamban képzelhető el, évenként ehhez igazított minőségcélokkal. E fejlesztés során ki kell dolgozni a kari minőségpolitikát, a minőségirányítási struktúra át-, illetve kialakításának ütemtervét, ehhez ki kell alakítani a megfelelő vizsgálati, felülvizsgálati szempontokat, meg kell rajzolni a standardok kidolgozásához szükséges folyamatokat, és végül meg kell fogalmazni magukat a standardokat. A Kari Tanács határozata rámutat, hogy ezen standardok kialakításához a meglévő adatok felhasználásának lehetőségeit is át kell tekinteni (pl. az OHV adatok visszaforgatása már elvárás az egyetemi szinten, azok értelmes hasznosítása a kitöltési arány és ezáltal a validitás növeléséhez is elengedhetetlen).

Mindezek alapján a PPK 2020-ra az alábbi minőségcélokat fogalmazta meg:

1. Minőségfejlesztési tevékenységhez szükséges kari szervezeti struktúra megtervezése, a kialakításhoz szükséges cselekvési terv elkészítése.
2. A Minőségbiztosítási Bizottság működésének felülvizsgálata, javaslat az átalakításra és ennek keretében az ügyrend felülvizsgálata.
3. Kari minőségfejlesztési koncepció kialakítása.

A kar minőségfejlesztési munkáját az ESG irányelvekhez igazítva kívánjuk felépíteni, így az egyes új minőségfejlesztési célokat mindig az irányelvekhez illesztve állítjuk fel. Tekintettel a minőségfejlesztés a működés minden területét és valamennyi szintjét átszövő folyamataira, ebben a dokumentumban első lépésként az elsődleges irányok kijelölésére nyílik mód.

A 2020-ban elfogadott minőségcélok teljes körű megvalósítása átcsúszott a 2021. évre. Ennek oka, hogy a 2020. júliusi kari tanácsi elfogadást követő hat (a nyári hónapokat nem

¹ 64/2019. (V.21.) PPK KT határozat arról, hogy a KT javasolja, hogy a kar vezetése a Minőségbiztosítási Bizottság bevonásával vizsgálja meg kari minőségügyi megbízott alkalmazásának szükségét és lehetőségét.

² 65/2019. (V.21.) PPK KT határozat arról, hogy a PPK Kari Tanácsa felhatalmazza a Minőségbiztosítási Bizottságot, hogy a 2019. évi minőségpolitikai célokat rangsorolja és azokat a kar lehetőségeit mérlegelve valósítsa meg.

³ 85/2019. (X.1.) PPK KT határozat dr. Rónay Zoltán oktatási dékánhelyettesi megbízásáról a Pedagógiai és Pszichológiai Karon.

⁴ 51/2020. (VI.5.) PPK KT határozat a kar 2019-es minőségfejlesztési tevékenységéről készült jelentés, valamint a 2020-as évre megfogalmazott minőségcélok elfogadásáról.

számítva 4) hónap több, a kar működésére alapvetően kiható eseménnyel volt terhelt. A reméltektől eltérően elhúzódó COVID-19 járvány az őszi időszakban a kart is rendkívüli terhelés alá helyezte, először a hibrid oktatás megvalósítása majd a teljes online oktatásra áttérés miatt. Másrészt szeptemberben zajlott az ELTE intézményakkreditációja, amely értelemszerűen a minőségbiztosítási terület teljes kapacitását lekötötte. Végül előre nem várt módon változás állt be a kar vezetésében. A hivatalban lévő dékán bejelentett távozása és az új dékán hivatalba lépése közötti átmeneti időszakban kizárttá vált a kar jövőjét alapvetően meghatározó dokumentum véglegesítése, így azzal feltétlenül meg kellett várni a vezetőváltást.

A jelen dokumentum a fenti szempontok figyelembevételével fogalmazza meg a minőségfejlesztés kari koncepcióját – ismertetve a fejlesztendő kari minőségpolitika szükségességét is. Teljesítve a Kari Tanács által megfogalmazott elvárást, magában foglalja a minőségfejlesztési tevékenységhez szükséges kari szervezeti struktúra vázlatát, a végleges kialakításhoz szükséges cselekvési tervet, valamint a Minőségbiztosítási Bizottság működésének felülvizsgálatának elveit és az átalakításra és ennek keretében az ügyrend felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot is.

A további minőségfejlesztési célok a felépítésre kerülő minőségirányítási rendszer keretei között állíthatóak a kari igényeknek és elvárásoknak megfelelően. Jelen koncepció irányt jelöl ki a fejlesztéseknek és a további minőségügyi gondolkodásnak a karon.

1. MINŐSÉGPOLITIKA

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Az egyetem rendelkezik minőségbiztosítási politikával, kapcsolódó szervezetrendszerrel és küldetésnyilatkozattal a minőségfejlesztési tevékenységhez kapcsolódóan, amelyhez kapcsolódva a kari minőségfejlesztési munka alapját a 2016-ban született, alábbi kari Küldetésnyilatkozat jelölte ki.

PPK Küldetésnyilatkozat

A Pedagógiai és Pszichológiai Kar arra törekszik, hogy a neveléstudomány, a tanárképzés, a pszichológiatudomány, az egészség-és a sporttudomány ágainak oktatásában és kutatásában országos és nemzetközi tekintélyét növelje.

Az Egyetem küldetésének szellemében a Kar arra törekszik, hogy tovább erősítse az oktatók és hallgatók alkotó közösségét, toleráns és nyitott legyen az új kezdeményezésekre, tiszteletben tartsa a sokszínűséget, az emberi méltóságot, oktatási-kutatási tevékenységeiben pedig tovább hagyományozza az universitas scientiarum ideálját.

Ennek érdekében a szervezeti döntések demokratikusan, az oktatás, a kutatás, az intézményi és egyéni élet minőségét támogatva születnek meg.

E célkitűzések megvalósításáért a Kar vezetése, adminisztratív dolgozói, oktatói, kutatói, hallgatói közösen, egymással szoros együttműködésben munkálkodnak.

Az elmúlt években széleskörű felmérés és gondolkodás valósult meg a karon a minőségbiztosítási tevékenységről. Számos cél kijelölésre került és azok között a legtöbb, hacsak részben is, vagy megvalósult, vagy megvalósítás alatt áll. A kar minőségügy iránti elkötelezettségével azonban az áll összhangban, ha figyelemmel a felsőoktatás nemzetközi minőségügyi trendjeire is, a minőségről való gondolkodás és az annak alapján körvonalazott irányok, megfogalmazott célok egy átgondolt, a kar minőségbiztosítási politikáját rögzítő dokumentumban kerülnek összefoglalásra. Ebben a dokumentumban kell rögzíteni az elköteleződés irányait és a minőségfejlesztési munka sarokköveit, bemutatni a kar általános elvárásait és stratégiáját mind az oktatás, mind a kutatás, az adminisztratív és szolgáltatási területek minőségfejlesztéséről.

1. cél kijelölése: A PPK minőségpolitikájának dokumentumba foglalása a dékán és a dékánhelyettesek egyeztetett elképzelései mentén.

A feladat felelőse: a Dékáni Hivatal

Output: A Kari Tanács által elfogadott, a PPK minőségpolitikáját tartalmazó dokumentum

Határidő: 2021. december 31.

2. A MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI STRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA

Jelenleg a PPK Minőségbiztosítási Bizottsága adja a PPK minőségbiztosítási rendszerének gerincét, amely a 2016-os kari minőségfejlesztési koncepciója alapján dolgozik, az abban meghatározott minőségcélokat figyelembe véve. A kar minőségbiztosítási tevékenysége mindeddig a kari [küldetésnyilatkozat](#) szemléletét követte. E tevékenység mára már nagyon szerteágazó módon jelenik meg az egyes szervezeti egységeknél, ezért szükséges magasabb szintre lépni, egy szervezettebb formájú minőségfejlesztési tevékenységet megvalósítva a karon. A minőségközpontú gondolkodás, minőség támogatás jelen van számos kari vagy szervezeti egység szintjén megjelenő működési mechanizmusokban, jógyakorlatokban. Ugyanakkor sok esetben ez nem, vagy csak kevésbé tudatos. Ezek már most is a minőségügyi szervezet részét képezik, azonban indokolt ezek számbavétele és a kari minőségügyi rendszerbe fűzése.

A fenti tanulságok levonását követően az oktatási dékánhelyettes irányításával, a Dékáni Hivatal közreműködésével és a Minőségbiztosítási Bizottság támogatásával elindult az új minőségirányítási folyamat és struktúra kidolgozása, amely képes integráltan és szervezett módon működtetni a kar eddigi minőségbiztosítási politikáját követő minőségfejlesztési koncepciót. A koncepció reflektál a nemzetközi minőségügyi trendekre, az azt lekövető hazai minőségkövetelmények átalakulására. Mindezek mögött az a felismerés áll, hogy a minőség nem, illetve nem csupán egy standard eredmény, hanem csak folyamatos fejlesztéssel fenntartható, amelyhez állandó (ön)értékelés, (ön)reflexió szükséges. Ebből következően a minőség nem korlátozható csupán a kimenetre, a tartalomilag és mennyiségileg releváns és irányadó minőségcélokra, hanem már a folyamatokban kell vizsgálni és a követelményeit érvényesíteni, azok biztonságos működtetését garantálandó. Mindez kifejeződik a különféle minőségértékelő szervezetek (pl. ENQA, MAB) által elvárt követelményekben (ESG) is. Ezért a kar a koncepció elfogadásával az ESG alapú, a

minőségkövetelményeket a folyamataiban is elváró és érvényesítő, az ESG standardjaihoz igazodást célul tűző minőségpolitikát választ.

2. cél kijelölése: Minőségirányítási struktúra létrehozása

Az új kari minőségügyi rendszer működésének biztosítéka egy olyan új komplex minőségirányítási struktúra, amely képes koordinálni a minőségfejlesztésben részt vevő szerteágazó szervezeti egységekben dolgozó munkatársak területtel kapcsolatos tevékenységét, miközben új elemként innovatív módon integrálja a már meglévő minőség támogató eszközöket. Ez a szervezet egyúttal alkalmas arra is, hogy felmérje és becsatornázza a különböző területeken felmerülő minőségfejlesztési igényeket, nyomon kövesse a nemzetközi standardok változását, illetve reflektáljon a MAB, az egyetemi minőségügy és a nemzetközi minőségbiztosítási szervezetek elvárásaira, azokat visszacsatolja a kari működésbe.

Az új minőségirányítási struktúra célja és feladata összefogni és működtetni a kari minőségügyi rendszert, amely három pilléren nyugszik:

- A) igazodva a tradíciókhoz és az egyetemmel szemben megfogalmazott jogszabályi és kormányzati, szakmai stratégiai dokumentumok elvárásaihoz, a kimeneti (teljesítmény) alapú minőségkövetelmények megvalósulását monitorozó **minőségbiztosítás** pillérjén;
- B) A korszerű, a nemzetköz trendekkel és az ESG követelményeivel összhangban álló, a folyamatok minőségi megvalósulását elősegítő, a minőséget nem befejezett eredményként, hanem folyamatosan jobbítandó és jobbítható működési mechanizmusok működtetéseként felfogó **minőségfejlesztés** pillérjén;
- C) és kari innovációként, a tevékenységekben közreműködők számára a mind magasabb minőség elérésben segítséget nyújtó **minőség támogatás** pillérjén.

A PPK minőségirányítási struktúrájában résztvevők stratégiát alkotnak a kar minőségfejlesztésére, célokat állítanak, koncepciót dolgoznak ki, koordinálják és részt vesznek a megvalósításban.

Az egyes résztvevők szerep- és hatásköre

- A feladat komplexitása, és a kar teljes tevékenységi körére való kiterjedtsége miatt a tevékenység **elsődleges felelőse a kar dékánja**, aki a minőségkonceptió keretében ágyazott fejlesztés ütemezett megvalósulásáért és ennek érdekében az érintett szereplők munkájának összehangolásáért felelős.
- **Oktatási ügyekért felelős mindenkori dékánhelyettes:** az oktatási és képzési tevékenység, illetve az azt támogató szolgáltatási tevékenységek vonatkozásában a kari minőségügyért (pl. képzések értékelése, szakfelelősi rendszer, oktatói munka értékelése az OHV alapján, valamint az oktatói munka értékelése az oktatói-kutatói tevékenységek kataszterének oktatási pillére mentén), valamint a minőség támogatás pedagógiai tevékenységen alapuló rendszerének kialakításáért és működtetéséért felelős.
- **Tudományos ügyekért felelős mindenkori dékánhelyettes:** tudományos és kutatási, valamint kapcsolódó tevékenység, illetve az azt támogató szolgáltatási

tevékenységek vonatkozásában a kari minőségügyért (pl. a tudományos munka értékelése az oktatói-kutatói tevékenységek kataszterének tudományos pillére mentén) felelős.

- **Általános dékánhelyettes:** a közéleti és harmadik missziós tevékenységek, illetve az azokat támogató szolgáltatási tevékenységek vonatkozásában a kari minőségügyért (pl. a közéleti munka értékelése az oktatói-kutatói tevékenységek kataszterének közéleti pillére mentén) felelős.
- **Kari minőségirányítási vezető:** A dékán javaslatára a kari tanács által választott személy, aki felelős a minőségügyben érintett vezetők és a minőségügyi testület munkájának összehangolásáért, a minőségpolitikai célok konkrét megvalósításának megszervezéséért.
- **Minőségügyi testület:** évente meghatározza a pontos minőségcélokat, megvizsgálja teljesülésüket, szükség szerint átdolgozza a koncepciót. Tagjain keresztül bevonja az egyes intézetek, tanszékek és további érintett egységek szakmai munkatársait.
- **Dékáni Hivatal:** felelős a minőségirányítási struktúra koordinációjáért, ellátja a célok teljesülése érdekében szükséges operatív feladatokat, kapcsolatot tart valamennyi résztvevővel, és ellátja a dékán által a területen hozzá delegált feladatokat.

A feladat felelőse: a Minőségbiztosítási Bizottság elnöke és a Dékáni Hivatal

Output: A kialakított rendszer résztvevői a kar vezetésével együttműködésben megfogalmazzák a minőségirányítási rendszer működését, amelyet javaslat formájában terjesztenek a Kari Tanács elé.

Határidő: 2021. szeptember 30.

3. MINŐSÉGÜGYI TESTÜLET KIALAKÍTÁSA

A fentiekben részletezettek alapján látható, hogy megváltozik a kar minőségügyi területe, a minőségbiztosítási tevékenységektől ellépve a minőségfejlesztés irányába haladva, az új minőségirányítási struktúrában – összhangban a korszerű, a minőségbiztosítás eszköztárán túlmutató – minőségügyi szemlélettel a hatályos szabályozás szerinti Minőségbiztosítási Bizottság új testülettel való felváltása indokolt.

A testület már nevében is kifejezi a szemléletváltást, amellyel összhangban hatásköre is megváltozik. Az eddigi formális célkijelölő és ellenőrző funkciót a fejlesztés stratégiai szemlélete és a fejlesztésben közreműködők tevékenységének koordinálása váltja fel. Ebből adódóan nevének és céljának módosításán túl összetételében is változtatást javasolunk: a dékánhelyettesek portfóliójában intenzívebben megjelennek majd a fent részletezett, a minőségfejlesztési területhez kapcsolódó feladatkörök, ennek eredményeképpen indokolt az új testületben való részvételük. Továbbá a minőségfejlesztés területének a kari adminisztrációs tevékenységekbe, a hivatalok működésébe, szolgáltatásaiba való beemeléséhez, javasoljuk, hogy az új testületben e hivatalok is delegáljanak egy adminisztratív munkakörben dolgozó kollégát.

3. cél kijelölése: A kari Minősegbiztosítási Bizottság működésének felülvizsgálata, javaslat az átalakításra

A jelen dokumentumban erre az alábbi javaslatot tesszük:

- a) Az új testület neve: Minőségirányítási Bizottság
- b) Elnöke a kari minőségirányítási vezető
- c) Titkári feladatai ellátásáról a Dékáni Hivatal gondoskodik.
- d) Az elnökön kívül tagjai a kar nyolc intézete által delegált oktató, a kar oktatást-kutatást támogató kollégái közül a dékán által felkért egy fő, valamint a kari könyvtár delegáltja, továbbá az oktatási, az általános, valamint a tudományos ügyekért felelős dékánhelyettesek és a kari HÖK delegáltja.
- e) Hatásköre
 - ea) a minőségirányítási rendszer három pillérje működésének összehangolása, ennek érdekében
 - eb) általános keretek, elvek kialakítása és felülvizsgálata,
 - ec) közép- (öt év) és rövidtávú (tárgyat követő év) minőségcélok megfogalmazása és teljesülésük monitorozása, értékelése,
 - ed) a kari minőségpolitika fejlesztése
 - ee) a kari minőségügyi rendszer működésének ellenőrzése, szükség esetén beavatkozási javaslatok megfogalmazása a kari vezetés (a dékán illetőleg a Kari Tanács) számára
 - ef) minden olyan hatáskör gyakorlása, amelyet kari vagy egyetemi szabályzat a kari minőségügyért felelős testület hatáskörébe utal.
- f) Ügyrendjének felülvizsgálata: Az új testületnek értelemszerűen meg kell alkotnia saját új ügyrendjét. Ennek alapja a hatályos testületi ügyrend a szükséges módosításokkal, valamint a gyakorlathoz igazítással. Ez utóbbi keretében egyrészt a bizottsági ülések minimális számát ritkítani indokolt (félévente egy), beépítve egyrészt a gyors összehívás lehetőségét és kötelezettségét, ehhez a távülések szabályozását. A kötelező ülések időpontját indokolt a kötelező minőségügyi cselekmények ütemezéséhez igazítani.

A feladat felelőse: a Minősegbiztosítási Bizottság elnöke

Output: A bizottság elnöke a jelen koncepcióban elfogadott szempontok alapján a bizottság tagjaival egyeztetve javaslatot tesz a kari SzMSz módosítására a Minőségirányítási Bizottság implementálása érdekében és elkészíti annak új ügyrendjét és ezen indítványokat a Kari Tanács elé terjeszti.

Határidő: 2021. szeptember 30.